

Špeciálna základná škola s vyučovacím jazykom maďarským

Hviezdoslavova 24, 979 01 Rimavská Sobota

**Koncepčný zámer Špeciálnej základnej školy
s vyučovacím jazykom maďarským
v Rimavskej Sobote
na roky 2011-2012 a 2012-2013**

*„Pretože sa nemôže stať to, čo chceš,
chci to, čo môžeš“*

august 2011

PaedDr. Iveta Tóthová

Východiská pre tvorbu koncepčného zámeru

- Štátny vzdelávací program,
- Školský vzdelávací program,
- Zákon NR SR č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení neskorších predpisov a vykonávacie predpisy,
- Národný program výchovy a vzdelávania na najbližších 15-20 rokov (MILÉNIUM),
- Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach v školskom roku 2010/2011,
- plán práce na školský rok 2011/2012

Úvod

Výchova a vzdelávanie patria k základným pilierom rozvoja spoločnosti. Majú svoje nezastupiteľné miesto v presadzovaní vládnej politiky a to nielen vo všeobecnej rovine, ale aj v skutočnosti v rešpektovaní práva dieťaťa na vzdelanie podľa svojich schopností vrátane detí, patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám v Slovenskej republike.

Výchova a vzdelávanie rómskych detí je vážnym problémom, a to nielen v SR, ale všade inde v Európe, kde žijú Rómovia. Rómovia ako národnostná menšina so svojim jazykom. Osobitým štýlom života, kultúrou, mentalitou sa výrazne líšia od majoritnej slovenskej spoločnosti. Každý národ má svoju mentalitu, svoj životný štýl, svoje zmýšľanie a aj keby sme chceli, nepodarilo by sa nám zmeniť, čo je dané ich životom.

Naše poslanie je vychovávať, vzdelávať, vytvoriť si najvhodnejšie prostredie, metódy, aby sme si tým uľahčili svoju prácu a dosiahli svoj vytýčený cieľ. Práve učiteľ je tou osobou, ktorá by mala dieťa vypočuť, porozumieť mu ako sa len dá. Mal by dobre ovládať nástroje komunikácie, vedieť s nimi správne narábať a odovzdávať ich žiakom, pretože komunikácia je hlavný prostriedok, ktorým sa človek z významňuje vo svete, hlavná spôsobilosť pomocou ktorej uskutočňuje svoje sny a túžby.

Charakteristika školy

Špeciálna základná škola s vyučovacím jazykom maďarským sídli v Rimavskej Sobote na ul. Hviezdoslavovej 24.

Materská budova je na Hviezdoslavovej ul. č. 24. Ročníky 1. – 6. sú umiestnené na Jánošíkovej ulici.

Základnou úlohou Špeciálnej základnej školy v Rimavskej Sobote je poskytovať žiakom so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami výchovu a vzdelanie spôsobom primeraným ich postihnutiu. Škola poskytuje vzdelávanie pre žiakov s mentálnym postihnutím. Obsah vzdelávania je prispôsobený stupňu postihnutia žiaka a na základe týchto stupňov je škola vnútorne diferencovaná pre varianty A, B.

Cieľom výchovy a vzdelávania je rozvíjanie individuálnych schopností a predpokladov mentálne postihnutých žiakov tak :

- aby si osvojili vedomosti, zručnosti a návyky, potrebné pre ich ďalšiu profesionálnu prípravu,
- aby si vedeli vytvoriť správne postoje a dobrý vzťah k ostatným ľuďom, k sebe samému a k životnému prostrediu,
- aby boli pripravení na praktický život tak, aby sa mohli prirodzene integrovať do spoločnosti a stali sa jej prirodzenou súčasťou.

SWOT analýza ŠZŠ s VJM v Rimavskej Sobote:

Silné stránky:

- kvalifikovaný pedagogický pracovníci.
- flexibilita v práci so žiakmi a vo VVP.
- branie ohľadu na individualitu žiaka.
- individuálna práca so ZP žiakmi.
- odborná pomoc pre rodičov.
- právo na informácie
- vytváranie pozitívnej atmosféry na vyučovaní, priaznivej edukačnej klímy,
- rozvíjanie kognitívnych procesov a funkcií u žiakov,
- individuálny prístup k žiakom,
- pozitívne hodnotenie žiakov,

- uskutočňovanie výchovy v duchu humanizmu, demokracie, morálky, práva a proti všetkým formám intolerancie, násilia, diskriminácie,
- umiestnenie žiakov na rôznych okresných súťažiach a podujatiach,
- tradičné aktivity školy,
- dobré vzťahy medzi učiteľmi a žiakmi,
- zodpovednosť, flexibilita a operatívnosť všetkých zamestnancov školy,
- záujmová činnosť žiakov (98% žiakov odovzdalo v minulom šk. roku škole vzdelávací poukaz),
- využívanie IKT vo výchovno-vzdelávacom procese,
- dobrá počítačová gramotnosť pedagogických zamestnancov,
- veľmi dobre vybavená učebňa IKT, dostatok počítačov pre žiakov,
- zlepšujúca sa spolupráca so školami, inštitúciami a organizáciami v meste ako aj mimo mesta
- zrekonštruovaná a neustále aktualizovaná webová stránka školy,
- úspešná prezentácia školy na verejnosti a v médiách,
- vysoká kultúra školy.

Slabé stránky:

- nedostatok finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu,
- nedostatočné materiálne vybavenie školy,
- absencia športoviska,
- morálne zastaralé učebné pomôcky,
- nedostatok nových moderných učebných pomôcok,
- vysoký počet žiakov pochádzajúcich zo sociálne a kultúrne zanedbaného prostredia.

Príležitosti :

- získavanie grantov, príprava kvalitných projektov,
- efektívne využívanie IKT vo výchovno-vzdelávacom procese,
- zavádzanie netradičných metód do výchovno-vzdelávacieho procesu, inovatívnosť vyučovania,
- možnosti získania príspevkov na stravu, školské pomôcky pre každé dieťa,
- ďalšie vzdelávanie zamestnancov školy,

- poskytovanie poradenstva v oblasti porúch učenia a správania sa detí pre rodičov žiakov školy ako aj pre verejnosť,
- získavanie sponzorov,
- prezentácia školy na verejnosti,
- spolupráca a zlepšovanie vzťahov so ZŠ, MŠ a ostatnými inštitúciami.

Riziká :

- neustále sa zvyšujúca nepriaznivá ekonomická situácia väčšiny rodičov,
- zhoršujúci sa stav finančných prostriedkov z dôvodu svetovej finančnej hospodárskej krízy,
- nezáujem niektorých rodičov o výsledky svojich detí v škole,
- slabé ohodnotenie pedagogických zamestnancov.

Koncepcia školy – filozofia školy vyjadruje vo všeobecnej rovine cieľ, kam chceme školu ako takú doviest'. To znamená, aký má byť žiak, dieťa, klient našej školy a aká má byť škola sama o sebe. Všetko úsilie v jednotlivých oblastiach jej činnosti sme sústredili na hlavný cieľ – produkt, ktorým je žiak a jeho uplatnenie v odbornom učilišti a v konečnom dôsledku v praxi a v živote.

Strategická vízia našej školy

„Moderná škola – kde sa cíti každý doma a kde škola a rodina spolupracuje v prospech dieťaťa, aby sa stal usmievavým a úspešným žiakom a mohol sa uplatniť v reálnom živote .“

Strategický cieľ (dlhodobý) :

Dosiahnuť stav, aby sa škola stala otvoreným spoločenstvom žiakov, učiteľov a rodičov, aby poskytovala kvalitné služby v oblasti výchovy a vzdelávania, aby výchovnovzdelávací proces prinášal deťom radosť a čo najefektívnejšie rozvíjal ich prirodzený potenciál. Vzdelávaciu činnosť a všestranné rozvíjanie ich osobnosti prispôbiť k ich potrebám. Vytvoriť na škole tvorivú atmosféru a humanistický prístup, v bezstresovom prostredí. Zdokonaľiť a zvýšiť jazykové znalosti a počítačovú gramotnosť žiakov. Zaviesť nové metódy, zaviesť formu „škola bez domácich úloh“, rozšíriť ponuku mimo vyučovacej činnosti, zlepšiť školskú dochádzku, výchova talentovanej mládeže – hudobné, športové a výtvarné súťaže.

„Ak si nevytvoríme dobrý vzťah k prítomnosti, nebudeme sa vedieť tešiť z budúcnosti.“

Strednodobé ciele :

1. Vytvárať podmienky pre transformáciu školy na otvorenú školu.
2. Vytvárať dobré meno školy.
3. Pokračovať v tvorbe školského vzdelávacieho programu školy pre ostatné ročníky.
4. Realizovať tvorivo – humanistickú výchovu zameranú na rozvoj osobnosť žiaka.
5. Posilňovať výchovnú stránku výchovno – vzdelávacieho procesu.

Špecifické ciele :

I. orientované na žiaka : - Žiak – objekt pedagogického pôsobenia

Kvalitné vzdelanie je rozhodujúcim zdrojom budúceho rozvoja prosperity SR. Vzdelanie a výchova sú najlepšou prevenciou v boji proti nezamestnanosti, asociálneho správania sa, nedorozumenia medzi ľuďmi, kriminalite, boja proti užívaniu drog. Okrem rozvoja rozumovej inteligencie je nevyhnutné vo výchove a vzdelávaní zamerať sa na rozvoj emocionálnej inteligencie. Pre dosiahnutie spomínaných cieľov je preto nevyhnutné rozvíjať u žiakov **KLÚČOVÉ KOMPETENCIE**.

K základným kľúčovým kompetenciám patria :

- **komunikačné schopnosti** - tvorba informácií, ich uchovávanie a používanie v materinskom a cudzom jazyku,
- **personálne a interpersonálne schopnosti** – spôsobilosť sebzdokonaľovania, schopnosť samostatne, cieľavedome a celoživotne sa vzdelávať,
- **schopnosť riešiť problémy** - vedieť pracovať v náročných a záťažových podmienkach,
- **pracovať s modernými informačnými technológiami** – pracovať s PC a internetom,
- **občianska spôsobilosť** – schopnosť prispievať na miestnej, štátnej, európskej a globálnej úrovni k rozvoju spoločnosti, niesť zodpovednosť voči životnému prostrediu a vlastnému zdraviu.

Ciele:

- rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov na úrovni, ktorá je pre nich dosiahnuteľná, cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére rozvíjať osobnosť žiaka v poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti,
- podporovať kognitívne procesy a kompetencie žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,

- zvyšovať kvalitu čítania, čítať s porozumením, rozvíjať čitateľskú gramotnosť,
- vytvárať u žiakov potrebu prejavovať pozitívne city v správaní, prežívaní životných situácií, naučiť žiakov regulovať svoje správanie,
- umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť pri ďalšom vzdelávaní aj v praktickom živote,
- viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, učiť ich žiť spoločne s ostatnými ľuďmi, národnostnými a etnickými skupinami, cirkvami a náboženskými spoločenstvami,
- zvyšovať úctu žiakov voči starším ľuďom,
- naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje konanie, za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať,
- chrániť životné prostredie, aby sa prejavili ako samostatné, slobodné a zodpovedné osobnosti,
- vo výchovno – vzdelávacom procese dodržiavať učebné plány, učebné osnovy, vzdelávacie štandardy a časovo - tematické plány, pričom ich inovovať o spomínaný rozvoj kľúčových kompetencií,
- vytvoriť podmienky pre vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia,
- rozvíjať u žiakov emocionálnu inteligenciu, schopnosť prijímať a niesť osobnú zodpovednosť pri plnení úloh, vážiť si, rešpektovať a tolerovať odlišnosť iných ľudí, správať sa mravne a udržiavať harmonické medziľudské vzťahy,
- vytvoriť podmienky na mimoškolskú činnosť žiakov pod odborným vedením pedagogických zamestnancov,
- naučiť žiakov používať a využívať moderné komunikačné technológie,
- umožniť žiakom zažiť úspech, byť úspešný, podporovať talent, osobnosť a záujem každého žiaka,
- viesť žiakov k starostlivosti o životné prostredie, naučiť žiakov triediť odpad, neničiť
- materiálne hodnoty,
- zaistiť bohatú ponuku záujmových aktivít žiakov s cieľom rozvíjať ich záujmy zmysluplné využívanie voľného času
- rozvíjať tvorivosť a individuálne schopnosti žiakov – v rámci stratégie školy prispôbiť tejto úlohe inováciu vyučovania a učenie detí. Využívať zmysluplné učenie formou exkurzií a práce so žiakmi na individuálnych projektoch.

- Vychovávať žiakov k udržiavaniu zdravého prírodného prostredia. V ekologickej i environmentálnej výchove zamerať sa konkrétne na miestne a regionálne prírodné prostredie a špecifiká. Úzko spolupracovať s inštitúciami v meste a mimo mesta
- Rekonštruovať školskú záhradu – vybudovať ju ako študijnú (stromy, kry, rastliny, skleník, vtáctvo) a rekreačnú plochu (činnosť ŠKD, letná učebňa).
- Pestovať pozitívny vzťah žiakov k vlastnej rodine – mestu – regiónu. Vychovať žiaka s vedomosťami o špecifikách miestneho prostredia.
- Zvyšovať kvalitu etických a emocionálnych vzťahov detí k okolitému prostrediu – k jeho kultúrnym hodnotám. Pestovať schopnosť odhaľovať a využívať hodnoty svojho bezprostredného okolia pre svoje vlastné dobro a pre dobro spoločenstva v ktorom žijem.

II. orientované na pedagogického zamestnanca

Silnou stránkou školy je vysoká kvalifikovanosť pedagogického zboru. V súčasnosti zabezpečuje výchovno-vzdelávací proces spolu 19 pedagogických zamestnancov, 3 vychovávateľky ŠKD, a 3 pedagogický asistenti

Ciele:

- v nasledujúcich rokoch motivovať pedagogických zamestnancov naďalej sa permanentne vzdelávať, zvyšovať si kvalifikáciu a budovať svoj kariérny postup,
- umožniť pedagogickým zamestnancom podieľať sa na riadení školy a rozhodovaní v dôležitých veciach výchovy a vzdelávania žiakov,
- motivovať pedagogických zamestnancov k tomu, aby svoje poznatky získané celoživotným štúdiom zavádzali do tematicko – výchovno vzdelávacích plánov, aby využívali vo vyučovaní moderné metódy a formy vzdelávania a výchovy,
- vyžadovať od pedagogických zamestnancov zdokonaľovanie v práci s PC a internetom, využívanie moderných informačných technológií v každodennej praxi,
- žiadať, aby všetci zamestnanci svojimi postojmi a názormi, prácou a komunikáciou na verejnosti zásadne zastupovali záujmy školy, vytvárali dobré meno školy a udržiavali dobré medzilidské vzťahy na pracovisku,
- vytvárať podmienky pre vzdelávanie a rozvoj všetkých zamestnancov,
- zvyšovať kompetencie učiteľov v oblasti IKT,

- vytvoriť stabilný, plne kvalifikovaný tím zamestnancov, ochotných vzájomne spolupracovať a komunikovať,
- v procese riadenia naďalej uplatňovať princípy humanizmu a demokracie, uplatňovať motivačný štýl vedenia zamestnancov,
- organizáciu riadenia založiť na princípoch tímovej spolupráce a kolektívnej zodpovednosti, posilniť úlohu a motiváciu učiteľov, ich odborný a profesijný rast,

III. orientované na rodičov a verejnosť - Prezentácia školy na verejnosti

Pre realizáciu cieľov uvádzaných v koncepcii školy je veľmi dôležitou súčasťou stratégie práce propagácia školy v meste, zviditeľňovanie sa v rámci regiónu, Slovenska a na medzinárodnej úrovni. Vytváranie dobrého mena školy, imidžu školy je proces dlhodobý.

Ciele:

- angažovať všetkých zamestnancov školy, aby svoje aktivity zamerali smerom k reprezentácii školy formou súťaží, spolupráce s rodinou, samovzdelávaním a zvyšovaním si kvalifikácie,
- propagovať všetky aktivity školy v miestnych, regionálnych, celoslovenských médiách,
- propagovať prácu školy a informovať verejnosť o jej činnosti na webovej stránke školy,
- organizovať aktivity, ktoré školu otvoria pre rodičov a verejnosť mesta, ako sú akademie, športové turnaje, aukcie prác žiakov, dni otvorených dverí,
- vydávať školský časopis
- výročnú správu školy publikovať ako verejný dokument na webovej stránke školy,
- podieľať sa na rozvoji vzdelanostnej úrovne a kultúrnej úrovne obyvateľov mesta,
- reprezentovať mesto v rámci regiónu, Slovenska a medzinárodne,
- pravidelné konzultačné dni, Dni otvorených dverí, triedne aktivity RZ,
- rešpektovať potreby a záujmy rodičov žiakov,
- skvalitňovať spoluprácu s rodičmi,
- skvalitniť spoluprácu s verejnosťou, inými školami, inštitúciami,
- kvalitne prezentovať školu na verejnosti.

IV. oblasť ekonomického a materiálneho zabezpečenia

V súčasnosti prebieha výchovno-vyučovací proces v dvoch budovách. Hlavná budova potrebuje rekonštrukciu strechy, zateplenie fasády a dokončenie výmeny okien. Tieto rekonštrukcie si však vyžadujú investičné prostriedky, na ktoré bol vypracovaný zriaďovateľom projekt.

Ciele:

- obnova a modernizácia zariadenia tried a kabinetov,
- nákup nových učebných pomôcok,
- vyriešenie umiestnenia žiackych šatní,
- oprava školského dvora,
- postupná oprava podláh v triedach,
- naďalej efektívne a úsporne nakladať s pridelenými finančnými prostriedkami,
- hľadať možnosti získať finančné prostriedky pre modernizáciu školy z mimorozpočtových zdrojov, štrukturálnych fondov,
- zabezpečiť školu z hľadiska zaistenia bezpečnosti práce a ochrany zdravia žiakov a zamestnancov,
- skvalitňovať a modernizovať vybavenie a zariadenie školy.

V Rimavskej Sobote, 28.8.2011

PaedDr. Iveta Tóthová
riaditeľka školy